

PÒRTIC

ANTONI PLADEVALL

LES NOCES DE PLATA DE MONOGRAFIES DEL MONTSENY

Amb el present exemplar de Monografies del Montseny aquestes han arribat als seus vint-i-cinc anys de vida, una edat ja de força maduresa per una publicació com la nostra.

No somiaven pas amb una vida tan llarga els que l'any 1985 varen o vàrem idear l'inici d'una publicació que pretenia aplegar coses ja publicades i en particular altres que s'escrivissin de nou sobre el Montseny. L'inici fou força tímid, però el fet de posar el numeral 1 al primer exemplar ja volia dir que es preveia una continuació.

Ara, assolit el quart de segle, és un moment propici per a una aturada i reflexió. És com arribar a un camp base en el curs d'una llarga i dura ascensió, que es munta en un lloc adient per fer una reposada i per veure si el camí seguit ha estat l'encertat o bé si de tornada cal fer-hi esmenes i també si tenim prou força per continuar l'ascensió. En una paraula, és un moment de mirar endarrera i endavant.

L'inici d'aquesta publicació, si seguim el símil de la pujada i del camp base, va ser molt humil. Era a finals de l'any 1985 quan Ramon Bofill i Portabella, propietari del Mas Noguer i cap d'una vella nissaga montsenyenca, va posar-se en contacte amb el que escriu aquestes ratlles, a través d'un amic comú, i em va comunicar la intenció que tenia la, aleshores jove, Associació d'Amics del Montseny de fer una publicació de treballs sobre la muntanya.

La raó de posar-se en contacte amb mi era molt simple; des de l'any 1955 havia iniciat algunes publicacions o articles sobre Viladrau i des de l'any 1967 aquestes es convertiren en uns llibrets anuals que, amb el subtítol de "Petites Monografies sobre Viladrau, el Montseny i Sant Segimon" editava, com a Nadales per als seus amics i coneguts, Antoni d'Oriola Cortada, comte de la Vall de Merlès, vinculat a Viladrau i al Montseny. Aquests llibrets tingueren continuïtat fins al 1976 i per ésser una edició privada i de curta tirada eren poc coneguts i també molt recercats per persones interessades en ells. Em va demanar l'amic Ramon permís per reproduir algun d'aquells treballs i endemés si volia ésser el coordinador de les successives monografies que es poguessin editar.

Així apareixia l'any 1986 la primera de les "Monografies del Montseny / 1" editada amb el suport de la Diputació de Barcelona, de 215 pàgines, amb un treball inicial nou i la resta un aplec d'anteriors treballs també meus, alguns reproduïts amb edició anastàtica i amb un pròleg d'Alexandre Novellas, president aleshores d'Amics del Montseny.

La posterior història és de tots coneguda. El 1990 moria Ramon Bofill i des del número 6è de Monografies, aquestes varen continuar integrant-se a la redacció Roser Bofill, amb Ernest Torra, des de bon principi revisor i corrector de català i Núria Novellas, dissenyadora o dibuixant les portades. El 1999 s'afegia també a la redacció de les Monografies Joan Campaña i el que figurava com a primer cap de redacció o coordinador passava a nomenar-se director.

Durant un quart de segle les Monografies han aparegut puntualment. En xifres molt aproximades, basant-nos en els índexs generals que apareixen a cada volum a partir del número 12, obra de Manuel Canal i Surís, hi han col·laborat uns 195 autors diferents, alguns amb treballs que es van repetint varis anys i el total de treballs publicats és d'uns 450, amb un marge d'error no superior a dos o tres treballs i autors.

La mitjana de pàgines de cada volum és d'unes 225, però des del número 10 de l'any 1995, tenen al final un apèndix d'una trentena llarga de pàgines on s'hi publiquen les actes i treballs guardonats dels Premis de poesia Montseny, creats el 1983 i els de Fotografia, creats sis anys més tard. Això fa que el conjunt de pàgines impreses entre totes les Monografies, sempre que es pot amplement il·lustrades, pugi a unes 6.300 pàgines, xifra gens menyspreable.

Des de bon principi es va voler que la col·laboració no fos tancada a ningú mentre els treballs tinguessin un mínim de solvència i tractessin de temes d'alguna manera o altra relacionats amb el Montseny i el seu entorn més proper o àrea d'influència.

Era evident que no es pretenia fer una obra o col·lecció d'alta investigació, sinó d'alta divulgació, per això sempre s'han evitat treballs amb moltes notes o aparell crític perquè això és propi de revistes científiques. Aquí s'ha volgut sempre presentar i estudiar el Montseny en tots els seus aspectes humans i naturals, com són biografies de gent nascuda o vinculada al massís, la història, els costums, anècdotes del passat, però també d'una manera especial els que han escrit o tractat del Montseny de manera literària o poètica i sobretot l'estudi natural de la muntanya: la seva geologia, la seva natura, la seva fauna i flora, de notes curioses o peculiaritats presents i passades, fonts, pous de neu, velles ocupacions, etc.

Sense cap cofoisme i atenent-nos només a la realitat, crec que són molt poques les publicacions d'una àrea tan concreta, nascudes de la bona voluntat dels seus creadors i mantenidors i en particular dels seus autors que, sense